

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра філософії та релігієзнавства

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ ЦИФРОВОЇ ДОБИ

для студентів

спеціальності 033 Філософія

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 033.00.01 Філософія

Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти
Програма № <u>2134/22</u>
<u>Жильцов</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
« <u> </u> » 20 <u>22</u> р.

Розробник:

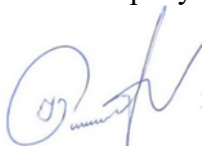
Ломачинська Ірина Миколаївна, доктор філософських наук, професор кафедри філософії та релігієзнавства Факультету суспільно-гуманітарних наук Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Ломачинська Ірина Миколаївна, доктор філософських наук, професор кафедри філософії та релігієзнавства Факультету суспільно-гуманітарних наук Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії та релігієзнавства Факультету суспільно-гуманітарних наук
Протокол від 13 вересня 2022 року № 2

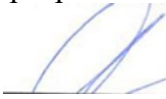
Завідувач кафедри

д.філос.н., проф. Іван ОСТАЩУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 13.09.2022 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової програми)

Олександр ГОРБАНЬ

Робочу програму перевірено
13.09.2022 р.

Заступник декана

Віталій ЗАВАДСЬКИЙ

Пролонговано:

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

© Ломачинська І.М., 2022 р.

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150	
Курс	5	
Семестр	9	
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	5	
Обсяг годин, в тому числі:	150	
Аудиторні	40	
Модульний контроль	10	
Самостійна робота	100	
Форма семестрового контролю	ПМК, Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування системи понять, знань, умінь і навичок у дослідженні проблемного поля філософії цифрової доби.

Дисципліна спрямована на формування таких фахових (професійних) програмних компетентностей освітньої програми підготовки:

ЗК – 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
СК-01. Здатність використовувати історико-філософську спадщину в осмисленні та розв'язанні дослідницьких проблем.

СК – 06. Здатність здійснювати аналіз, оцінку і прогнозування соціальних, політичних, економічних та культурних процесів із застосуванням фахових знань.

Програмні результати навчання:

РН – 01. Здійснювати інтелектуальний пошук, виявляти і критично осмислювати актуальні проблеми сучасної філософської думки, розробляти їх в рамках власного філософського дослідження.

РН - 02 . Знати і використовувати фаховий словник та філософські засоби для донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РН – 03. Пропонувати та обґрунтовувати нові підходи до розв'язання задач і проблем.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Ус ьог о	у тому числі			
л.		с.	м.к.	с.р.	
Змістовий модуль 1. Світоглядні орієнтири сучасної цифрової доби					
Тема 1. Цифрова доба як філософська проблема	14	2	2		10
Тема 2. Інформаційний світогляд в глобалізованому світі	14	2	2		10
<i>Модульний контроль</i>				2	
Разом за змістовим модулем 1	30	4	4	2	20
Змістовий модуль 2. Антропологічний вимір цифрового суспільства					
Тема 3. Віртуальна реальність у філософському дискурсі	14	2	2		10
Тема 4. Людина віртуальна: виклики та перспективи цифрової доби	14	2	2		10
<i>Модульний контроль</i>				2	
Разом за змістовим модулем 2	30	4	4	2	20
Змістовий модуль 3. Інформаційна доба у просторі культури					
Тема 5. Комп'ютерно-технологічний вимір інформаційної культури	14	2	2		10
Тема 6. Феномен цифрової культури	14	2	2		10
<i>Модульний контроль</i>				2	
Разом за змістовим модулем 3	30	4	4	2	20
Змістовий модуль 4. Освітнє середовище цифрової доби					
Тема 7. Інформаційна освіта цифрової доби	14	2	2		10
Тема 8. Медіа освіта як суспільне явище	14	2	2		10
<i>Модульний контроль</i>				2	
Разом за змістовим модулем 4	30	4	4	2	20
Змістовий модуль 5. Глобальний цифровий світ: загрози та перспективи розвитку					
Тема 9. Інформаційні війни в кіберпросторі	14	2	2		10
Тема 10. Консцієнтальні війни у віртуальному просторі	14	2	2		10
<i>Модульний контроль</i>				2	
Разом за змістовим модулем 5	30	4	4	2	20
Усього годин	150	20	20	10	100

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Світоглядні орієнтири сучасної цифрової доби

Тема 1. Цифрова доба як філософська проблема

Теоретичні концепти сучасного інформаційного суспільства («суперіндустріальне» (А.Тоффлер), «постмодерне» (Ж.-Ф. Ліотар), «постіндустріальне» (Д. Белл), «мережеве суспільство, інформаційний капіталізм» (М. Кастельс), «глобальне суспільство ризику» (У. Бек). Поняття ризику, що визначає спектр нестабільності, мінливості, кризовості існування соціуму інформаційної ери.

Індивідуалізація людини постіндустріальної (цифрової) доби: розширення можливостей та нові виклики. Інформаційний світогляд в глобалізованому світі.

***Ключові терміни:** «постмодерне суспільство», «постіндустріальне суспільство», «суперіндустріальне суспільство», «мережеве суспільство»*

Тема 2. Політико-комунікаційні засади становлення цифрової доби

Моделі політичних систем в умовах віртуалізації суспільства. Інформаційно-комунікаційна природа сучасного суспільства. Проблема легітимації влади в цифрову добу. Роль держави в управлінні інформацією.

Роль ЗМІ у регуляції суспільних процесів в сучасному глобалізованому світі. Феномен інформатизації як гарант інформованості та фактор інформаційного голоду.

Поняття цифрового авторитаризму та способи його реалізації. Небезпеки цифрової диктатури в сучасному глобалізованому світі.

***Ключові терміни:** «цифровізація», «інформаційна політика», «кібербезпека», «цифровий авторитаризм», «цифрова диктатура»*

Змістовий модуль 2. Антропологічний вимір цифрового суспільства

Тема 3. Віртуальна реальність у філософському дискурсі

Віртуальний потенціал інформаційної цивілізації. Концептуальне відображення ідеї віртуальності в історії світової філософії і науки: ідея "virtus" в античній філософії та Середньовіччі; новочасні уявлення про сутність віртуального; поняття віртуальності у сучасній науковій думці.

Віртуальний феномен в суспільному розвитку: ціннісні, пізнавальні та екзистенціальні аспекти глобальних процесів віртуалізації. Антропогенний характер віртуальної генези цивілізації.

***Ключові терміни:** «віртуальність», «віртуальна реальність», «віртуальні технології», «віртуальна економіка», «віртуальна культура»*

Тема 4. Людина і віртуальна реальність: виклики та перспективи цифрової доби

Людина цифрової доби як філософська проблема: новітній етап розвитку людини як основного об'єкта й суб'єкта інформаційних відносин в інформаційному суспільстві.

Світоглядні аспекти віртуального розвитку особистості. Соціальні інститути в мережі Інтернет. Проблема відчуження людини у віртуальному розвитку суспільства. Психологічні наслідки процесу віртуалізації суспільства.

Ключові терміни: «цифрова людина», «віртуальна реальність», «віртуальне відчуження»

Змістовий модуль 3. Інформаційна доба у просторі культури

Тема 5. Комп'ютерно-технологічний вимір інформаційної культури

Основні етапи розвитку інформаційної культури: писемна, друкарська, мас-медійна, електронна. Функціональна спрямованість інформаційної культури у вимірі культури людства. Трансформації культурного простору в добу інформаційних технологій. Формування нового культурного типу особистості мережевого соціуму, яка вирізняється параметрами комп'ютерної компетентності та електронної інтерактивності. Інформаційна культура та інформаційна грамотність: особливості співвідношення. Інформаційна та цифрова культура: межі поділу.

Ключові терміни: «інформаційна культура», «електронна культура», «культура віртуальної реальності»

Тема 6. Феномен медіакультури в цифрову добу

Технології медіаконтролю суспільної свідомості. Медіапримус як інструмент соціального примусу. Deepfakes як засіб медіа маніпуляцій з використанням цифрових технологій.

Сутність поняття медіакультура і його змістовні ознаки. Відмінність медіакультури від традиційних культур. Інформаційна та медіакультура: особливості співвідношення. Семіотична природа медіакультури та технічні можливості засобів її реалізації. Соціально-комунікаційний контекст медіакультури. Основні функції медіакультури – інформаційна, комунікаційна, ідеологічна, нормативно-правова, мотиваційна, інтеграційна, культуротворча, міфотворча. Роль медіакультури у подоланні пропагандистських маніпуляцій сучасності.

Ключові терміни: «медіакультура», «медіапропаганда»

Змістовий модуль 4. Освітнє середовище цифрової доби

Тема 7. Інформаційна освіта цифрової доби

Освітнє середовище в епоху суспільства знань: сутність, принципи, стратегії реалізації. Цифрова освіта у міжнародних та вітчизняних нормативних документах. Оцифрування знань-ресурсів у освітньому середовищі. Цифрове переосмислення управління знаннями в сучасну епоху. Моделі управління знаннями. Організаційна та інформаційна культура в цифровому освітньому середовищі: особливості співвідношення.

Ключові терміни: «інформаційна освіта», «управління знаннями», «організаційна інформаційна культура»

Тема 8. Медіа освіта як суспільне явище

Медіа середовище як об'єкт суспільної владної «матриці». Генеза медіаосвіти як навчання теорії і практичним умінням для оволодіння сучасними засобами масової комунікації. Основні наукові підходи до аналізу медіаосвіти: медіаосвіта як теорія розвитку критичного мислення аудиторії; медіаосвіта як усвідомлений діалог з медіатекстами; медіаосвіта результат усвідомлення значущості соціальної ролі медіа; медіаосвіта як теорія споживання інформаційних продуктів; етична теорія медіаосвіти; ідеологічна теорія тощо.

Медіаосвіта як засіб формування медіакомпетентності. Документи ЮНЕСКО про медіаосвіту. Цифрова медіа грамотність та медіаосвіта.

Ключові терміни: «медіасередовище», «медіаграмотність», «інформаційна грамотність», «медіаосвіта»

Змістовий модуль 5. Глобальний цифровий світ: загрози та перспективи розвитку

Тема 9. Інформаційні війни в кіберпросторі

Інформаційні війни кіберпростору як війни інформаційних систем. Історичні та економічні передумови інформаційної війни. Основні критерії класифікації інформаційних операцій в кіберпросторі. Інформаційні операції в політичній боротьбі: стратегії, способи реалізації.

Поняття «інформаційна зброя» та його сутнісний зміст. Сфери застосування інформаційної зброї. Витратні та змістові переваги використання нових інформаційних технологій. Основні напрями інтеграції комунікаційних і комп'ютерних технологій в процесі мережних воєн. Позитивні та негативні чинники активного використання новітніх інформаційних технологій в процесі інформаційної війни.

Ключові терміни: «інформаційна війна», «інформаційна система», «інформаційна безпека», «інформаційне протиборство»

Тема 10. Консцієнтальні війни у віртуальному просторі

Сутність консцієнтальних війн, їх змістовні ознаки, стратегії та інструментарій. Смісловий контекст сучасних інформаційних війн. Роль смислових операцій в консцієнтальних війнах.

Мас-медіа як головне знаряддя в пропагандистських війнах. Основні етапи медіа війн. Використання технологій консцієнтальних війн в умовах сучасного глобалізованого світу.

Ключові терміни: «консцієнтальна війна», «медіа війна», «сміслова війна», «кібер війна»

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кільк. балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Змістовий модуль 5	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	2	20	2	20	2	20	2	20	2	20
5	Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
7	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МБ)			69		69		69		69		69
Загальна кількість балів за дисципліну – 345, коефіцієнт дисципліни – 100/345 = 0,29												

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота – один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом. Упровадження в практику навчальної програми різноманітних форм самостійної роботи активно сприяє модернізації навчального процесу шляхом подолання протиріч між трансляцією знань і їх засвоєнням у взаємозв'язку теорії та практики.

Мета самостійної роботи студентів:

- розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів;
- формування умінь і навичок самостійної розумової праці;
- розвиток морально-вольових зусиль;
- формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань як необхідної умови професійного становлення.

Завдання самостійної роботи студентів:

- навчання студентів самостійно працювати з різними джерелами інформації;
- творче сприйняття і осмислення навчального матеріалу;
- формування навичок щоденної навчальної самостійної роботи.

Зміст самостійної роботи полягає в таких положеннях:

- самостійне вивчення теоретичних, історичних і науково-практичних тем;
- самостійна робота з джерелами та літературою з метою кращого засвоєння програмного матеріалу;
- підготовка наукових повідомлень, інформаційних довідок;
- підготовка вибіркового дослідного завдання на базі критичного огляду наукових публікацій, розроблення пропозицій щодо вирішення актуальних проблем або прогнозів за обраною тематикою;
- презентація та захист результатів виконання вибіркового дослідницького завдання.

Самостійна робота студентів повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;
- володіння розумовими процесами;
- мобільність і критичність мислення;
- володіння засобами обробки інформації;
- здібність до творчої праці.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного в змісті лекції, засвоєння її основних моментів. Для систематизації отриманих знань з дисципліни до кожної наступної теми слід ретельно готуватись: систематично опрацьовувати матеріал попередньої лекції, рекомендовану літературу, повторювати пройдений матеріал.

Завдання до самостійної роботи

Завдання 1. Цифрова доба як філософська проблема

1. Основні наукові концепти сучасного інформаційного суспільства.
1. Філософські визначення цифрової доби
2. Міжнародні документи, що регулюють сучасне інформаційне суспільство
3. Людина цифрової доби як об'єкт наукового аналізу
4. Інформаційний світогляд в сучасному глобалізованому світі.

Завдання 2. Політико-комунікаційні засади становлення цифрової доби

1. Інформаційно-комунікаційна природа сучасного суспільства
2. Мас-медіа та проблема легітимації влади в цифрову добу.
3. Поняття цифрового авторитаризму та способи його реалізації.
4. Небезпеки цифрової диктатури в сучасному глобалізованому світі.

Завдання 3. Віртуальна реальність у філософському дискурсі

1. Концептуальне відображення ідеї віртуальності в історії світової філософії і науки
2. Віртуалізація сучасного суспільства (культура, наука, економіка)
3. Маніпуляції суспільною та індивідуальною свідомістю у Інтернет-просторі
4. Віртуальна залежність як глобальна проблема інформаційного суспільства

Завдання 4. Людина і віртуальна реальність: виклики та перспективи цифрової доби

1. Людина цифрової доби як філософська проблема.
2. Світоглядні аспекти віртуального розвитку особистості: соціалізація, самоосвіта, творчість.
3. Соціальні інститути в мережі Інтернет.
4. Проблема відчуження людини у віртуальному середовищі.
5. Психологічні наслідки процесу віртуалізації суспільства.

Завдання 5. Комп'ютерно-технологічний вимір інформаційної культури

1. Сутність інформаційної культури та її змістовні ознаки
2. Інформаційна культура у вимірі інформаційно-комунікаційних революцій
3. Роль соціально-комунікаційних інститутів у формуванні інформаційної культури суспільства
4. Інформаційна культура особистості як необхідна умова соціальної адаптації та професійної самореалізації

Завдання 6. Феномен медіакультури в цифрову добу

1. Комунікаційні свободи цифрового суспільства.
2. Технології медіаконтролю суспільної свідомості
3. Deepfakes як засіб медіа маніпуляцій
4. Сутність поняття медіакультура і його змістовні ознаки
5. Основні функції медіакультури

Завдання 7 . Інформаційна освіта цифрової доби

1. Освітнє середовище в епоху суспільства знань: сутність, принципи, стратегії реалізації.
2. Цифрова освіта у міжнародних та вітчизняних нормативних документах
3. Цифрове переосмислення управління знаннями в сучасну епоху
4. Організаційна та інформаційна культура в цифровому освітньому середовищі

Завдання 8. Медіа освіта як суспільне явище

1. Інформація як засіб соціальних маніпуляцій.
2. Медіакратія як засіб інформаційної агресії щодо суспільства.
3. Інформаційна міфологія: сутність та змістовна спрямованість.
4. Медіаосвіта як засіб формування медіакомпетентності.
5. Цифрова медіа грамотність та медіаосвіта.

Завдання 9. Інформаційні війни в кіберпросторі

1. Сутність інформаційної війни в кіберпросторі та її ознаки.
2. Інформаційна система як об'єкт ведення інформаційної війни.
3. Використання Інтернет технологій в процесі інформаційної війни:
4. Основні засади національної інформаційної безпеки та заходи по їх реалізації.

Завдання 10. Консцієнтальні війни у віртуальному просторі

1. Сутність консцієнтальних війн, їх змістовні ознаки.
2. Стратегії та інструментарій консцієнтальних війн сучасності.
3. Роль смислових операцій в консцієнтальних війнах.
4. Мас-медіа як головне знаряддя в пропагандистських війнах.
5. Державні механізми протидії консцієнтальним війнам у віртуальному просторі.

Форма подання виконаної роботи:

Для зарахування самостійної роботи необхідно підготувати відповіді на поставлені запитання і надіслати їх у вигляді презентації у Microsoft Power Point у встановлені терміни.

Презентація до кожного модулю містить не менше 30 слайдів (по 7-8 слайдів на питання, 4 слайди – висновки). Структура роботи: назва роботи, автор; зміст (план); викладення відповідей на поставлені завдання, оформлені у розділи; висновки; список використаних джерел.

Презентаційні матеріали до самостійних робіт у Microsoft PowerPoint	Бали:
- використовуються ключові слова і фрази, а не речення	2
- основний зміст подається логічно та структуровано	5
- організаційні діаграми, графічні зображення та відео фрагменти використовуються відповідно до поставленої мети	2
- ефекти анімації застосовуються для акцентування уваги на визначених моментах, поетапного виведення вмісту слайду на екран, для демонстрації руху або послідовності дій	1
- для подання текстового матеріалу використовується шрифт з мінімальним розміром – 20 пт	1
Разом	10

За виконання завдань самостійної роботи з курсу «Філософія цифрової доби» студент може отримати 100 балів

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в електронному вигляді або з використанням роздрукованих тестових завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.
- *Комп'ютерного контролю:* тестові програми.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- систематичність відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

Питання до заліку:

1. Теоретичні концепти сучасного інформаційного суспільства
2. Індивідуалізація людини постіндустріальної (цифрової) доби: розширення можливостей та нові виклики.
3. Інформаційний світогляд в сучасному глобалізованому світі.
4. Моделі політичних систем в умовах віртуалізації суспільства.
5. Інформаційно-комунікаційна природа сучасного суспільства.
6. Проблема легітимації влади в цифрову добу.
7. Концептуальне відображення ідеї віртуальності в історії світової філософії і науки
8. Поняття інформаційної культури та змістовні складові
9. Інформаційна культура, медіакультура, цифрова культура: особливості співвідношення
10. Феномен «інформаційної свідомості» та «інформаційного світогляду» в цифровому суспільстві: особливості співвідношення
11. Інформаційно-комунікаційна свобода та інформаційний хаос в цифровому суспільстві: межі поділу
12. Світоглядні аспекти віртуального розвитку особистості.
13. Людина цифрової доби як філософська проблема
14. Інформаційна освіта цифрової доби
15. Медіаосвіта : сутність та особливості
16. Цифрова культура та віртуальна культура: особливості співвідношення
17. Інформаційна війна в кіберпросторі як філософська категорія
18. Типи інформаційно-психологічної зброї та особливості її застосування в Інтернет
19. Поняття «інформаційно-психологічні операції» в кіберпросторі та їх сутнісний зміст
20. Стратегії консцієнтальних війн сучасності

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Загальний обсяг роботи студента – 150 год. З них контактні – 40 год. (лекції – 20 год., семінари – 20 год.). Самостійна робота – 100 год, модульний контроль – 10.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. ... (69 балів)	Змістовий модуль 2. .. (69 балів)	Змістовий модуль 3. ... (69 балів)	Змістовий модуль 4. ... (69 балів)	Змістовий модуль 5. ... (69 балів)

Лекції (теми, бали)	Цифрова доба як філософська проблема (1 бал)	Політико-комунікаційні засади становлення цифрової доби (1 бал)	Віртуальна реальність у філософському дискурсі (1 бал)	Людина віртуальна: виклики та перспективи цифрової доби (1 бал)	Комп'ютерно-технологічний вимір інформаційної культури (1 бал)	Феномен медіакультури в цифрову добу (1 бал)	Інформаційна освіта а цифрової доби (1 бал)	Медіа освіта як суспільне явище (1 бал)	Інформаційні війни в кіберпросторі (1 бал)	Концентрація війни у віртуальному просторі (1 бал)
Семінарські заняття (теми, бали)	Цифрова доба як філософська проблема (11 балів)	Політико-комунікаційні засади становлення цифрової доби (11 балів)	Віртуальна реальність у філософському дискурсі (11 балів)	Людина віртуальна: виклики та перспективи цифрової доби (11 балів)	Комп'ютерно-технологічний вимір інформаційної культури (11 балів)	Феномен медіакультури в цифрову добу (11 балів)	Інформаційна освіта а цифрової доби (11 балів)	Медіа освіта як суспільне явище (11 балів)	Інформаційні війни в кіберпросторі (11 балів)	Концентрація війни у віртуальному просторі (11 балів)
Самостійна робота (теми, бали)	Цифрова доба як філософська проблема (10 балів)	Політико-комунікаційні засади становлення цифрової доби (10 балів)	Віртуальна реальність у філософському дискурсі (10 балів)	Людина віртуальна: виклики та перспективи цифрової доби (10 балів)	Комп'ютерно-технологічний вимір інформаційної культури (1 бал)	Феномен медіакультури в цифрову добу (10 балів)	Інформаційна освіта а цифрової доби (10 балів)	Медіа освіта як суспільне явище (10 балів)	Інформаційні війни в кіберпросторі (10 балів)	Концентрація війни у віртуальному просторі (10 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		Модульна контрольна робота 5 (25 балів)		

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Bart R. Mythology. URL: <https://soundenvironments.files.wordpress.com/2011/11/roland-barthes-mythologies.pdf>
2. Baudrillard J. Requiem for mass media. URL: <https://divinecuration.github.io/assets/pdf/ baudrillard-requiem.pdf>
3. Drucker P. Post-Capitalist Society, New York : Harper-Collins Publ, 1993. 240 p.
4. Heim M. The metaphysics of virtual reality. Virtual reality: theory, practice and promise. Westport and London. 1991. P. 27–33.
5. Toffler. The Third Wave. The Eco-Spasm Report. Future Shock. The Culture Consumers. URL: https://ia801301.us.archive.org/26/items/TheThirdWave- Toffler/The-Third-Wave_-_Toffler.pdf
6. Бодрійяр Ж. Симулякри і симуляції. Київ: Вид. Соломії Павличко «Основи», 2004. 118с.
7. Кастельс М. Інформаційне суспільство та держава добробуту. Фінська модель: пер. з англ. Київ: Ваклер, 2006. 230 с.
8. Кастельс М. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства. Київ: Ваклер, 2007. 304 с.
9. Луман Н. Реальність мас-медіа. Київ: ЦВП, 2010, 158 с.
10. Маклюен М. Галактика Гутенберга: становлення людини друкованої книги. Київ: Ніка-Центр, 2001. 464 с.

Додаткові:

1. Антіпова О.П. Комунікативні характеристики сучасної культурної доби в контексті цифровізації. *Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія*. 2021. 2 (34). С.94 – 98
2. Гаврілова Л. Г. Цифрова культура, цифрова грамотність, цифрова компетентність як сучасні освітні феномени. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Т. 61. 5. С. 1-14.
3. Дзьобань О. П., Соснін О. В. Віртуальна реальність суспільства постмодерну як соціокультурне тло соціалізації «людини інформаційної». *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: зб. наук. пр.* 2017. 69 (1).С. 69–76
4. Дзьобань О.П., Мануйлов Є.М. Віртуальна реальність: до проблеми концептуалізації поняття. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2017. 4 (35)..21 – 29
5. Зражевська Н. І. (2022) Медіа як інструмент медіаконтролю і як засіб соціального примусу . *State and Regions. Series: Social Communications* 1(49).

6. Інформаційне суспільство у соціально-філософській ретроспективі та перспективі / В. В. Лях, В. С. Пазенюк, Я. В. Любавий, К. Ю. Рай-да, В. К. Федорченко, О. М. Йосипенко, О. М. Соболь, Н. А. Фоменко, О. П. Будя, Ю. О. Безукладніков. Київ : ТОВ «XXI століття: діалог куль-тур, 2009. 404 с.
7. Карпчук Н. (2018) Медіа як невоєнний метод впливу в гібридній війні. *Суспільні комунікації*. 2 (4). 41 – 49.
8. Курбан О. В. Інформаційні війни у соціальних он-лайн-мережах: [монограф.] Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2017. 392 с.
9. Ліберальний дискурс мас-медіа: навч. посіб. Київ: Академія Української Преси : Центр вільної преси, 2011. 168 с.
10. Ломачинська І. Інформаційна війна як фактор реалізації сучасної геополітики. *Вплив глобалізаційних процесів на безпеку держави: економічний, інформаційний, соціальний та культурологічний аспекти*. Київ : Університет «Україна», 2015. 196–218.
11. Ломачинська І., Ломачинський Б. (2020) Функціональна спрямованість інформаційної культури. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 30. 77-83
12. Ломачинська І.М. Інформаційні війни як засіб маніпулювання інформаційними системами в епоху глобальних викликів сучасності. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. Одеса: Вид.-во Нац. Ун.-ту «Одеська юридична академія», 2018. 22. 100-103
13. Ломачинська І.М., Ломачинський Б.Г. Роль інформаційної культури у регулюванні соціальних інформаційних систем. *Вісник Львівського університету. Сер. Філосо.-політолог. студії*. 2020. 29. 90 – 97
14. Ломачинська І.М., Ломачинський Б.Г. Роль медіакультури в інформаційних війнах сучасності. *Схід*. 2022. 4.
15. Ломачинська І.М., Ломачинський Б.Г. Роль інформаційної культури в системі управління знаннями університету. *Освітологічний дискурс*. 2021. Вип. 1(32)
16. Медіакомунікації війни: монограф. Київ: Ред. наук. журн. "Соціальні комунікації: теорія і практика", 2016. 232 с.
17. Мережі і мережні війни. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянської академії», 2005. 156 с.
18. Почепцов Г.Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології XXI століття. Київ: Києво-Могилянська академія, 2017. 257, [1] с.
19. Почепцов Г.Г. Віртуальні війни. Фейки. Харків : Фоліо, 2019. 506, [1] с.
20. Почепцов Г.Г. Когнітивні війни у соцмедіа, масовій культурі та масових комунікаціях. Харків : Фоліо, 2019. 313, [1] с.
21. Почепцов Г.Г. Війни нових технологій. Харків: Фоліо, 2020. 601, [1] с.
22. Федорова І.І. Інформаційна ера: глобальні трансформації культурного простору. *Вісник НТУУ “КПІ”. Філософія. Психологія. Педагогіка*. 2015. 2. С.98 – 104
23. Шкляр В. І. Мас-медіа і виклики нового століття. Київ: Грамота, 2003. 48 с.

Англомовні джерела:

1. Cegarra-Navarro, J.-G., & Martelo-Landroguez, S. (2020). The effect of organizational memory on organizational agility: Testing the role of counter-knowledge and knowledge application. *Journal of Intellectual Capital*, 21(3), 459-479
2. Choo C.W., Bergeron P., Detlor B., Heaton L. Information Culture and Information Use: An Exploratory Study of Three Organizations. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*. 2008. Vol. 59. 5.
3. Choo C.W., Bergeron P., Detlor B., Heaton L. Information Culture and Information Use: An Exploratory Study of Three Organizations. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*. 2008. Vol. 59. Issue 5.
4. Horban O., Babenko L., Lomachinska I., Hura O., Martych R. A knowledge management culture in the european higher education system. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2021. 3. P.173-177
5. Choo C.W. Information culture and organizational effectiveness. *International Journal of Information Management*. 2013. № 33. P. 775–779.
6. Karnouskos S. (2020) Artificial Intelligence in Digital Media: The Era of Deepfakes. *IEEE Transactions on Technology and Society*, 1(3). 138 – 147
7. Lomachynska I. , Lomachinsky B. Culture of knowledge management at a modern university. *Quality of University Education: Educological Discourse: collective monograph / Ed. V. Ogneviuk. Prague: Oktan Print, 2022. pp.190-210*
8. Mihelj S., Huxtable S. *From Media Systems to Media Cultures* (2018) Cambridge University Press. 369 p.
9. Scott Julian. *The Digitalization of Society. New Acropolis Library*. 2021. January. Vol. 3. URL: <https://library.acropolis.org/the-digitalization-of-society/>
10. Trudi Wright. Information culture in a government organization: Examining records management training and self-perceived competencies in compliance with a records management program. *Records Management Journal* · March 2013, Volume 23 Issue 1.
11. Understanding Media and Information Literacy in the Digital Age. URL: https://en.unesco.org/sites/default/files/gmw2019_understanding_mil_ulla_carlsson.pdf
12. Yadlin-Sega A., Oppenheim Y. (2021) Whose dystopia is it anyway? Deepfakes and social media regulation. *The International Journal of Research into New Media Technologies*. 27(1). 36–51,
13. Yolande M. Définition(s) de la culture informationnelle. Béguin, Annette (dir.). *Rapport final ERTé Culture informationnelle et curriculum documentaire*, Lille 3, 2010. Décembre. P. 127–133
14. Zollmann F. (2019) Bringing Propaganda Back into News Media Studies. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0896920517731134>
15. *Information Warfare in the Age of Cyber Conflict*(2020). Routledge. 26 p.